

Dir. for IKT og Fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Abels Gate 5A
7030 TRONDHEIM

postmottak; postmottak@unit.no

Innspill til ny digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren

Viser til invitasjon fra Unit 28.02.20 til åpen innspillsrunde i forbindelse med etablering av ny digitaliseringsstrategi for UH – sektoren. Vi setter pris på den åpenhet som ligger bak en slik åpen invitasjon og vi mener dette er viktig og nyttig.

NTNU takker også for den fleksibilitet som ble utvist når vi fikk forlenget frist til 13. mai.

NTNU mener det er viktig at institusjonene i sektoren får anledning til å gi en andre runde med innspill i august 2020, med bakgrunn i den spesielle situasjonen sektoren har vært i lys av Covid-19 tiltakene som har blitt innført i Norge etter 12 mars. Vi vil i denne andre runden gi innspill på hvordan «fast track digitaliseringen» som NTNU og de andre institusjoner i sektoren har vært gjennom denne våren kan tas videre. Både i form av utfordringer og nye målbilder. Vi ønsker også å gi innspill på hvordan krisen på kortere sikt bør påvirke gjeldende strategi med tilhørende handlingsplan, men også hvilke føringer det bør gi for den nye strategien for 2021 – 2025.

I dette notat setter vi fokus på nye områder i strategien som KD har bedt om i sitt oppdrag til UNIT.

NTNU er positive til sektorsamarbeid innenfor digitalisering. Gjeldende strategi ble lansert i 2017 og det er litt tidlig å konkludere om hvordan denne fungerer. Det er allikevel ingen tvil om at gjeldende strategi og tilhørende handlingsplan og samarbeidsformer har gitt flere nye initiativ og felles aktiviteter i sektoren.

NTNU er også opptatt at en i slikt sektorsamarbeid greier å ta hensyn til den betydelige heterogenitet det er mellom institusjonene, og den verdi det utgjør at de ulike institusjonene får videreutvikle sin egenart og spesielle tilbud til sine brukere. Vi mener at variasjonen skaper verdier, og at vi skal passe oss for å forlate dette gjennom en overdreven iver etter felles retning og felles nasjonale løsninger. En del institusjoner har og vil fortsatt ha behov for internasjonalt samarbeid innenfor digitalisering.

NTNU mener at det er avgjørende at strategien er forankret i institusjonene og i brukerbehovene sett ifht deres mål og ønsker om utvikling. Strategien må kobles til måloppnåelsen og leveranser i kjernevirksomheten. Den må ha forankring i langtidsplan for utdanning og forskning, og den må ha en langsiktighet og robusthet som er knyttet opp mot samfunnsoppdraget. Til sist må den ikke bryte med institusjonenes autonomi, og deres mål og strategier.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 TRONDHEIM	E-post: postmottak@ntnu.no http://www.ntnu.no	Høgskoleringen 1, Hovedbygningen	+47 73 59 50 00	Heidi Hugdal Heidi.hugdal@ntnu.no Tlf: +47 48 20 02 32

Adresser korrespondanse til saksbehandlende enhet. Husk å oppgi referanse.

Digitaliseringsstrategien må skape en forutsigbar ramme for et samarbeid mellom UH-institusjonene om fellesløsninger og andre digitaliseringsinitiativ, men også åpne for egne initiativ og satsinger på den enkelte institusjon. Som nevnt, har NTNU behov for å samarbeide internasjonalt på enkelte områder, og vi må ikke bli avgrenset til nasjonale løsninger.

Vi har ikke inkludert betraktninger rundt finansieringsbehov som følger av våre innspill, selv om vi ser at nye mål og strategier uten finansiering lett blir «slag i løse luften». Vi forventer at eventuelle nye strategiske utviklingsretninger i strategien vil bli fulgt opp gjennom handlingsplaner og tildelingsbrev fra KD.

Vi har valgt å organisere våre innspill i følgende fire punkter:

1. Digital kompetanse
2. Digital Infrastruktur
3. Digitale plattformer for åpen vitenskap
4. Digitale samspill med øvrig samfunnsliv, næringsliv og arbeidsliv

1. Digital kompetanse

NTNU ser et økt behov til digital kompetanse i sektoren. Dette gjelder både i bredde og i spiss.

Behovet i bredde omhandler digital kompetanse hos alle som jobber med andre fag og funksjoner i sektoren enn de digitale. Behovet er mangeartet og vi tror det er en betydelig utfordring og mener det er en strategisk utviklingsretning. Det går for eksempel på faglærere i «ikke-digitale-fag» når de skal utvikle sine fag i en mer kvantitativ retning, med mer data i undervisning/læring og bruk av digitale verktøy. Det handler også om at forskningen i alle fag blir mer kvantitativ og data-tung. Det går generelt på hvordan vi arbeider og samarbeider mer og mer digitalt i alle funksjoner i sektoren.

Digital kompetanse i spiss går på sektorens forskning og undervisning i digitale emner. Det omhandler blant annet hvordan sektoren skal følge opp og levere på mål og strategier uttrykt i «Nasjonal strategi for kunstig intelligens».

Digital kompetanse omfatter også sikkerhetskompetanse, hvordan vi som brukere håndterer data i forhold til personvern og andre former for sensitive data.

Digital kompetanse bør i vår tid være en del av sektorens samfunnsoppdrag for dannelse og utdanning.

2. Digital Infrastruktur

NTNU ser et stort behov for å utvikle sektorens digitale infrastruktur.

Vi ser en utvikling i sektoren i retning av stadig flere data, mer variasjon i typer av data, mer sanntidsdata, og nye og større utfordringer rundt sikkerhet i form av personvern og sensitive data. Innenfor forskning ser vi en eksplosiv vekst i store data og bruk av kunstig intelligens for å analysere og nyttiggjøre seg disse. Og, vi tror at vi er i en tidlig vekstsyklus her.

Data og digitale verktøy tas inn i undervisning i alle fag. Dette vil kreve bedre infrastruktur. Smartere og grønnere campus (bl a 5G-teknologi) er bl.a. en vei inn og vil forsterke bildet. Mindre reising, mer hjemmekontor og digitale møter likeså.

Digitaliseringsstrategien bør generelt støtte opp under FN bærekrafts mål.

Digital infrastruktur er viktig på linje med annen infrastruktur og krever like stor langsiktighet. Digital infrastruktur må danne en grunnmur for sektorens samfunnsoppdrag og den virksomheten institusjonene skal drive innenfor utdanning, forskning, formidling og nyskaping.

Etter hvert som vår arbeids- og samarbeidsform blir mer digital blir digital beredskap i form av kvalitet, kapasitet og robusthet viktigere.

3. Digitale plattformer for åpen vitenskap

Åpen vitenskap er et stort tema, og et tema i tiden.

EU fokuserer og ønsker å stimulere til åpen vitenskap blant annet gjennom sin nye store satsing på forskning- og innovasjon i Horizon Europe. Norges Forskningsråd har et tilsvarende fokus, blant annet uttrykt gjennom sin policy for åpen forskning.

Åpen vitenskap omfatter forskning, undervisning, formidling, innovasjon og nyskaping. En åpnere vitenskap vil kunne forsterke sektorens leveranse ifht samfunnsoppdraget, og bidra til å løse store samfunnsutfordringer.

Økende digitalisering kan sees på som et av flere viktige tiltak for å flytte sektoren i retning av mer åpen vitenskap. Å åpne for tilgang til data i henhold til FAIR-prinsippene er et eksempel.

4. Digitalt samspill med øvrig samfunnsliv, næringsliv og arbeidsliv

Sektoren kommuniserer selvfølgelig allerede mye digitalt med omverdenen. Men, vi tror det er et uforløst potensial i prosesser, tjenester og digitale plattformer, og kompetanse om hvordan vi kan ta dette langt videre.

Et eksempel er innenfor etter- og videreutdanning. Kompetansereformen – lære hele livet (Meld. St. 14 (2019–2020)) setter økt fokus på livslang læring, eller etter- og videreutdanning. Det handler om å tilgjengeliggjøre UH-sektorens kunnskap om og kapasitet til undervisning og utdanning til samfunnet, som kan kreve en ny forretningsmodell i form av insitamenter og nye digitale plattformer

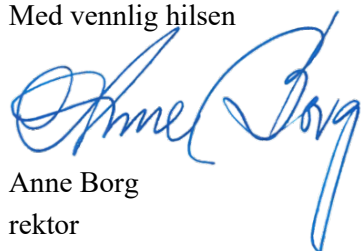
I et Norge med stort omstillings- og nyskappingsbehov som følge av høy arbeidsledighet og dagens næringsstruktur. Blant sektorens bidrag her er en større EVU-virksomhet, og mer forskningsbasert innovasjon og nyskaping.

Oppsummert mener NTNU at et sektorsamarbeid innenfor digitalisering er viktig og nødvendig, men innenfor rammen av de enkelte institusjonenes autonomi, mål og strategier. NTNU ønsker at de fire temaene

1. Digital kompetanse
2. Digital Infrastruktur
3. Digitale plattformer for åpen vitenskap
4. Digitale samspill med øvrig samfunnsliv, næringsliv og arbeidsliv

tas inn i det videre arbeidet med ny digitaliseringsstrategi for UH-sektoren

Med vennlig hilsen

Anne Borg
rektor